

Επιτροπή Ανάπτυξης

2015/2038(INI)

11.11.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Ανάπτυξης

προς την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με την εφαρμογή των συστάσεων του 2010 του Κοινοβουλίου για τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την εταιρική κοινωνική ευθύνη (2015/2038(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Lola Sánchez Caldentey

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. τονίζει ότι οι πολιτικές της ΕΕ για το εμπόριο και τις επενδύσεις είναι αλληλένδετες με την κοινωνική προστασία, την ανάπτυξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις πολιτικές για το περιβάλλον· καλεί την Επιτροπή να σεβαστεί την αρχή της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής σε όλες τις εξωτερικές πολιτικές και ειδικότερα να τη συμπεριλάβει σε όλες τις συνθήκες, κατά τρόπο συνεπή με τις συμφωνηθείσες διεθνείς υποχρεώσεις όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, την αξιοπρεπή εργασία, την ισότητα των φύλων και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα·
2. υπενθυμίζει τη διακήρυξη του 1986 των Ηνωμένων Εθνών για το δικαίωμα στην ανάπτυξη, η οποία επιβεβαιώνει το δικαίωμα στην ανάπτυξη ως απαραίτητο ανθρώπινο δικαίωμα· ζητεί από την ΕΕ να σεβαστεί στο πλαίσιο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, άλλων διεθνών συνθηκών και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, την κυριαρχία των αναπτυσσόμενων χωρών σύμφωνα με την αναπτυξιακή αρχή του «δημοκρατικού ενστερνισμού», όπως ορίζεται στο Θεματολόγιο για την αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης· τονίζει τη σημασία της εξασφάλισης της αξιοπρέπειας των λαών, καθώς και των υποχρεώσεων και των καθηκόντων όλων των επενδυτών, προκειμένου να διασφαλίζονται τα διεθνώς συμφωνημένα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ταυτόχρονα να προάγεται η αποτελεσματική συνεργασία όλων των αναπτυξιακών φορέων·
3. καλεί την ΕΕ να αναγνωρίσει την κοινή αλλά διαφοροποιημένη ευθύνη των αναπτυσσόμενων χωρών, εξασφαλίζοντας παράλληλα ισότητα κατά την αντιμετώπιση της Αναπτυξιακής Ατζέντας μετά το 2030 και των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών διαστάσεων της βιώσιμης ανάπτυξης· υπενθυμίζει την ευθύνη της ΕΕ όσον αφορά την εξασφάλιση του αισθήματος οικειοποίησης των χωρών εταίρων και τη συμβολή τους στην ανάπτυξή τους, ιδίως δε όσον αφορά τις φορολογικές, εμπορικές και επενδυτικές πολιτικές τους· συγκεκριμένα, τονίζει την ανάγκη να βρεθεί νέα ισορροπία μεταξύ των παγκόσμιων κανόνων που διέπουν το εμπόριο και τις επενδύσεις και των υποχρεώσεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προκειμένου να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των επιχειρήσεων και των κυβερνήσεων·
4. υπενθυμίζει ότι η υλοποίηση της Ατζέντας της ΔΟΕ για την Αξιοπρεπή Εργασία (βασιζόμενη τις συμβάσεις και τις συστάσεις της ΔΟΕ) αποτελεί ουσιώδες μέρος των στρατηγικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη που μπορούν να εφαρμοστούν από τις επιχειρήσεις· τονίζει στο πλαίσιο αυτό, ότι ο κοινωνικός διάλογος αποτελεί βασικό κριτήριο για τη λογοδοσία των επιχειρήσεων·
5. σημειώνει ότι η ατζέντα της ΕΚΕ πρέπει να προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες των περιφερειών και των χωρών, προκειμένου να συμβάλει στη βελτίωση της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης·
6. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι σε μια εποχή αυξανόμενου ενδιαφέροντος για τον ιδιωτικό τομέα ως παράγοντα ανάπτυξης, υπάρχει σημαντική έλλειψη επαρκούς

πληροφόρησης και διαφάνειας όσον αφορά τις δράσεις των επιχειρήσεων και των επιπτώσεών τους στα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και στα ανθρώπινα δικαιώματα· υπογραμμίζει τη σημασία της αποτελεσματικής αύξησης της διαφάνειας και της λογοδοσίας των επιχειρήσεων και της διενέργειας ανεξάρτητης εκ των προτέρων ανάλυσης των επιπτώσεων, πριν από την υπογραφή οποιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών συμφωνιών· ζητεί, στο πλαίσιο των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ, έναν νέο μηχανισμό παρακολούθησης και επιβολής για να εξασφαλιστεί ότι οι εταιρείες θα συμμορφώνονται με τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων· καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της να προωθήσουν δεσμευτικά μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι πολυεθνικές εταιρείες θα πληρώνουν φόρους στις χώρες από τις οποίες προέρχονται τα κέρδη τους και να προαγάγουν την υποχρεωτική υποβολή αναφορών ανά χώρα από τον ιδιωτικό τομέα, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο τις εγχώριες ικανότητες κινητοποίησης πόρων των επί μέρους κρατών·

7. υπενθυμίζει ότι η ενσωμάτωση μιας προσέγγισης με γνώμονα τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής της ΕΕ για την ανάπτυξη· επαναλαμβάνει ότι σε μία περίοδο κατά την οποία αυξάνεται η χρήση της συνδυαστικής χρηματοδότησης ως εργαλείου για την ανάπτυξη της ΕΕ, η τήρηση και η εφαρμογή των διεθνώς αναγνωρισμένων κατευθυντήριων γραμμών και αρχών σχετικά με τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων και τα μέσα λογοδοσίας τους (δηλαδή των συμβάσεων και των προτύπων της ΔΟΕ, περιλαμβανομένης και της δήλωσης της ΔΟΕ όσον αφορά τις αρχές σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική, των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, του παγκόσμιου συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών και των κατευθυντήριων αρχών σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα) θα πρέπει να αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση στήριξης στον ιδιωτικό τομέα για την αναπτυξιακή συνεργασία·
8. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, παρά την ομόφωνη έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το 2011, ο αριθμός των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που συνδέονται με επιχειρηματικές δραστηριότητες συνεχίζει να αυξάνεται· καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει έκθεση σχετικά με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
9. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι εξακολουθεί να μην υπάρχει ένα κανονιστικό πλαίσιο για τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες συμμορφώνονται με τα πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, γεγονός που επιτρέπει σε ορισμένα κράτη και σε ορισμένες εταιρείες να τα παρακάμπτουν ατιμωρητί· ζητεί να δημιουργηθεί ένα υποχρεωτικό και εφαρμόσιμο κανονιστικό πλαίσιο που να ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες συμμορφώνονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε σχέση με τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα· θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι οι σημερινές ρήτρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών και σε άλλες συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης συνήθως δεν τηρούνται· επαναλαμβάνει την έκκλησή του να δείξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεγαλύτερη προσήλωση στην προαγωγή δεσμευτικών και αδιαπραγμάτευτων ρητρών όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ρήτρες στη διαπραγμάτευση διεθνών

συμφωνιών·

10. παροτρύνει την Επιτροπή να προωθήσει περαιτέρω υποχρεωτικές και εφαρμόσιμες πρωτοβουλίες για υπεύθυνη εξόρυξη, υλοτομία και προμήθεια πρώτων υλών, στις οποίες θα συμπεριλαμβάνονται ενδεχομένως ιδιωτικά συστήματα που θα συνδέονται με τη βιωσιμότητα σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, και να ενισχύσει την περιβαλλοντική και κοινωνική ανάλυση του κύκλου ζωής προϊόντων και διαδικασιών, ούτως ώστε να βελτιωθεί η ενημέρωση των καταναλωτών και να διασφαλιστεί αποτελεσματικά η λογοδοσία των εταιρειών·
11. καλεί την ΕΕ να ακολουθήσει τις συστάσεις όσον αφορά ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο επενδυτικής πολιτικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη της UNCTAD, προκειμένου να εξασφαλιστεί η διενέργεια υπεύθυνων και διαφανών επενδύσεων που δεν θα υπονομεύουν τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ανάπτυξη και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ταυτόχρονα θα εγγυώνται σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ισότητα των φύλων, αξιοπρεπή εργασία, συνδικαλιστικά δικαιώματα, προστασία του περιβάλλοντος, κοινωνική προστασία, καθολική πρόσβαση σε αγαθά και δημόσιες υπηρεσίες ποιότητας (με ιδιαίτερη προσοχή στη δημόσια και καθολική ιατροφαρμακευτική κάλυψη), κοινωνική προστασία, καθολική πρόσβαση στα φάρμακα, καθώς και ασφάλεια των τροφίμων και των προϊόντων·
12. με δεδομένο ότι τα υφιστάμενα πρότυπα, οι αρχές και οι μηχανισμοί επανόρθωσης σχετικά με τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι κατακερματισμένα μέσα στο διεθνές δίκαιο, εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσφατη ενσωμάτωση των ρητρών για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε διμερείς συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών και άλλες συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης, καθώς και για ένα κεφάλαιο σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη· θεωρεί ότι οι ρήτρες αυτές προλειαίνουν το έδαφος για μια καλύτερη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των χωρών εταίρων της· υπενθυμίζει την ευθύνη των κρατών να διασφαλίζουν τον σεβασμό και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει σημειωθεί μικρή πρόοδος ως προς την εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των ΗΕ, καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να συμμετάσχουν ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και στο Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα του ΟΗΕ για μια διεθνή συνθήκη με την οποία οι υπερεθνικές εταιρείες θα καταστούν υπόλογες για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις παραβιάσεις των περιβαλλοντικών προτύπων.

**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	10.11.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 14 -: 9 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuliță, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Louis-Joseph Manscour, Paul Rübig, Joachim Zeller